

T.C.
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
YANGIN ÖNLEME VE SÖNDÜRME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 -Bu Yönergenin amacı; Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi tarafından kullanılan ve bütün yerleşkelerdeki her türlü yapı, bina, tesis ve açık ve kapalı işletmenin, tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı sırasında çıkabilecek yangınların önlenmesini ve yangın çıkması durumunda can ve mal kaybının en aza indirerek söndürülmesini sağlamak üzere, yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirlerin, organizasyonun, eğitimin ve denetimin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 -Bu Yönerge;

- a) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'ne bağlı birimlerce kullanılanve yerleşkelerde bulunan her türlü yapı, bina, tesis ile açık ve kapalı alan işletmelerinde alınacak yangın önleme ve söndürme tedbirlerini,
 - b) Yangının ısı, duman, zehirleyici gaz, boğucu gaz ve panik sebebiyle can ve mal güvenliği bakımından yol açabileceği tehlikeleri en aza indirebilmek için yapı, bina, tesis ve işletmelerin tasarım, yapım, kullanım, bakım ve işletim esaslarını,
- kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - Bu Yönergenin uygulanmasında;

- a) **Acil durum:**Toplulun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan ve acil müdahaleyi gerektiren olayları ve bu olayların oluşturduğu kriz halini,
- b) **Acil durum aydınlatması:** Olağan aydınlatma devrelerinin kesintiye uğraması hâlinde, armatürün kendi gücüyle veya ikinci bir enerji kaynağından beslenerek sağlanan aydınlatmayı,
- c) **Acil Durum Ekibi:** Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma ve söndürme işlerine katılan ve gerektiğinde ilk yardım uygulayan ekibi,
- ç) **Bina Amiri:** Binayı kullanan birimin en üst amirini,
- d) **Birim Amiri:** Birimin en üst yetkilisini,
- e) **Hidrant:** Yapıların yangından korunmasında, ilk müdahale ile söndürülemeyen yangınlara dışarıdan müdahale edebilmek için itfaiyenin bağlantı yapabileceği ağızları,
- f) **İlgili standart:** Türk standartlarını, bu standartların olmaması hâlinde Avrupa standartlarını, Türk veya Avrupa standartlarında düzenlenmeyen hususlarda, uluslararası geçerliliği kabul edilen standartları,
- g) **Kaçış (Yangın) merdiveni:** Yangın hâlinde ve diğer acil hâllerde binadaki insanların emniyetli ve süratli olarak tahliyesi için kullanılabilen, yangına karşı korunumlu bir şekilde düzenlenen ve tabii zemin seviyesinde güvenli bir alana açılan merdiveni,
- ğ) **Koruma ve Güvenlik Birimi:**Osmaniye Korkut Ata Üniversitesine koruma ve güvenlik hizmeti veren resmi ve özel birimleri,

- h) KKT:** Kuru kimyevi tozu,
- ı) Mevcut yapı:** Bu Yönergenin yürürlüğe girmesinden önce yapı ruhsatı alınıp yapımı devam eden veya yapımı tamamlanan yapı, bina, tesis ve işletmeyi,
- i) Rektör:**Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektörünü,
- j) Rektörlük:**Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektörlüğünü,
- k) Yangın kapısı:** Bir yapıda kullanıcılar, hava veya nesneler için dolaşım imkânı sağlayan, kapalı tutulduğunda duman, ısı ve alev geçişine belirli bir süre direnecek nitelikteki kapı, kapak veya kepengi,
- l) Yangın tahliye projesi:** Mimari proje üzerinde, kaçış yollarının, yangın merdivenlerinin, acil durum asansörlerinin, yangın dolaplarının, itfaiye su verme ve alma ağızlarının ve yangın pompalarının yerlerinin renkli olarak işaretlendiği projeyi,
- m) Yangın türü:** Yanmakta olan maddeye göre;
- 1) **A sınıfı yangınlar:** Odun, kömür, kâğıt, ot, doküman ve plastik gibi yanıcı katı maddeler yangını,
- 2) **B sınıfı yangınlar:** Benzin, benzol, makine yağları, laklar, yağlı boyalar, katran ve asfalt gibi yanıcı sıvı maddeler yangını,
- 3) **C sınıfı yangınlar:** Metan, propan, bütan, LPG, asetilen, havagazı ve hidrojen gibi yanıcı gaz maddeler yangını,
- 4) **D sınıfı yangınlar:** Lityum, sodyum, potasyum, alüminyum ve magnezyum gibi yanabilen hafif ve aktif metaller ile radyoaktif maddeler gibi metaller yangını,
- n) YSC:** Yangın söndürme cihazını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İlkeler, Görevler, Yetkiler, Sorumluluklar ve Yasaklar

İlkeler

MADDE 5 - Bu Yönergede tanımlanmamış ve açıklık gereken hususlarda; yeni yapı veya mevcut binaların proje değişikliği gerektiren onarım ve tadilat yapımı ile ilgili hususlarda Yönetmelik hükümlerine göre hareket edilir.

Görev, Yetki ve Sorumluluk

MADDE 6 - Bu Yönerge hükümlerinin uygulanmasından ve her türlü yangın güvenlik önlemlerinin alınmasından;

a) Rektörlüğe bağlı birimlerde Genel Sekreter, Fakültelerde Dekanlar, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu, Enstitü ile Uygulama ve Araştırma Merkezlerinde Müdürler sorumludur. Bunlar dışında bağımsız hizmet binalarında sorumluluk; binaların kullanma, işletme ve bakım sorumluluğu bulunan birimin en yetkili amirindedir. Hizmet binası birden fazla birimin ortak kullanımına tahsisli ise sorumluluk Rektörlükçe belirlenen birim amirindedir.

b) Üniversiteye bağlı bütün yerleşkelerdeki her türlü tesis, yapı ve binaların yangın güvenliği özelden genele doğru; çalışma saatleri içerisinde, öncelikle çalışma odalarından oda kullanıcıları, laboratuvarlardanlaboratuvar sorumluları, genel kullanılan yerlerden hizmetli personel, genel yangın güvenliğinden bina amiri veya yöneticisi zincirleme olarak sorumludur. Birimlerin sorumluluk alanı dışındaki yerlerden Koruma ve Güvenlik Birimi sorumludur.

c) Çalışma saatleri dışında hafta sonu tatili, resmi tatil, bayram tatili vb. kalan tüm zamanlarda genel yangın güvenliğinden nöbetçi Koruma ve Güvenlik personeli sorumludur.

d) Her türlü yangın eğitimi hizmetlerinin planlanmasından, koordinasyonundan ve gerçekleştirilmesinden Sivil Savunma Şube Müdürlüğü,

e) Yangın sırasında, yangının çıktığı yer ve civarında, itfaiye ve ambulans araçlarının yönlendirilmesi, kolaylıkla yanaşması, park etmesi ve yangın bölgesine ilgisiz kişilerin girmesinin engellenmesi ile ilgili hususlardan Koruma ve Güvenlik Birimi,

f) Bu yönergenin uygulanmasından; Osmaniye Korkut Ata Üniversitesinin yerleşkelerinde kullanılan her türlü yapı, bina, tesis ile açık ve kapalı alan işletmelerindeki; bina genel yangın güvenliği, bina bölümlerine ve tesislerine ilişkin yangın düzenlemelerini, kaçış yolları, kaçış merdivenleriyle ilgili, elektrik tesisatı ve sistemleriyle, yangın algılama ve söndürme projeleri, tahliye projeleri tesisat projelerinden ayrı olarak hazırlanmasından, uygulanmasından ve yapılmış olanların denetlenmesinden, alınacak her türlü koruyucu, kurtarıcı ve önleyici tedbirlerini tasarlamak, bu tedbirlerin yönetmelik hükümlerine göre değerlendirilmesini sağlayarak yapılabilir olanların yapılmasını ve ıslah edilmesini yada güçlendirilmesine yönelik hususları planlamak ve gerçekleştirilmesi için Rektörlük Makamına teklifte bulunmaktan, gerekli bütçelerini takip etmekten Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı görevli, yetkili ve sorumludur.

g) Yangın sırasında İtfaiyenin olay yerine intikalinden sonra orada bulunan tüm personel İtfaiye Amirinin emrine girerler. Yetkili İtfaiye Amirinin can ve mal güvenliğini korumaya yönelik vereceği karar ve talimatlarını uygulamaktan oradaki tüm personel görevli ve sorumludur. İtfaiye ekiplerinin görevlerini yerine getirmesine yardımcı olurlar, çalışmalarını güçleştirecek davranışta bulunmazlar.

h) Yangın söndürme ve algılama, duyuru ve acil aydınlatma gibi aktif yangın güvenlik sistemlerinin yeterli olmamasından; projenin eksik veya hatalı olması veya standartlara uygun olmaması halinde proje müellifleri ve yapımın eksik veya hatalı olması veya standartlara uygun olmaması halinde ise müteahhit veya yapımcı firma sorumlu tutulacak; sistemin uygun çalışmaması işletmeden kaynaklanıyor ise, işletmeci kuruluş doğrudan sorumlu olacak; yangın güvenlik sistemlerinin yaptırılmasının gerekli olduğu ilgili birimin amirine yazılı olarak bildirildiği halde, birim amiri tarafından yaptırılmamış veya standartlara uygun yaptırılmamış ise ilgili amiri sorumlu olacaktır.

i) Bu yönergenin ilgili bölümlerinde belirtilen tedbirlere riayet etmekten ve kendilerine tevdi edilen görevleri yapmaktan bütün personel görevli ve sorumludur.

Genel Sorumluluklar ve Yasaklar

MADDE 7 –(1) Herhangi bir yerde kontrol dışı ateş yandığının veya duman çıktığının görülmesi halinde, görenlerin itfaiyeye haber vermesi zorunludur.

(2) Yangına müdahaleyi kolaylaştırmak, itfaiye araçlarının yapıya kolayca yanaşmasını sağlamak üzere, yapıların ana girişine ve civarına park yasağı konularak trafik levha ve işaretleri ile gösterilir. Koruma ve Güvenlik Birimi takibini yapar.

(3) Üniversitemiz sorumluluk alanlarında bulunan Kamuya açık telefon ve ücretli telefon kabinlerinin içine, tesis ve binaların güvenlik ve kontrol sistemlerinin bulunduğu yerlere, kırmızı zemin üzerine fosforlu sarı veya beyaz renkte “**YANGIN 110**” yazılması mecburidir.

(4) Yangında ilk kurtarılacak kıymetli evrak veya önemli eşyaların olduğu dolapların üzerine “**YANGINDA İLK ÖNCE KURTARILACAKTIR**” ibaresi yazılır.

(5) Belirlenen yerler dışında ateş yakmak yasaktır. Atıkların yakılması gerektiğinde ilgililerin nezaretinde, gerekli tedbirler alınarak yapılmalıdır. Kâğıt, plastik gibi kolay yanıcı maddeler ile sigara izmaritlerinin kapalı mekânlara, kapı önlerine, ormanlık alanlara dökülmesi yasaktır.

(6) Binalardaki sabit ve seyyar yangın söndürme cihazı ve tesisatını bozmak, kırmak, sökmek, içine yabancı maddeler koymak, bozuk halde tutmak, her ne suretle olursa olsun yangın musluklarının önünü kapatmak itfaiyenin geçişini güçleştirecek şekilde araç park etmek, sergi kurdurmak yasaktır. Yangın söndürücü tesis ve malzeme, amacı dışında kullanılamaz.

(7) Odalardan veya koridorlardan kaçış(yangın) merdivenine geçişlerin açık tutulması, masa vb. eşyalar konulmaması şarttır. Kaçış (yangın) merdiven kapıları anahtarlı ise üzerinde anahtarlarının bulundurulması zorunludur. Ayrıca kaçış (yangın) merdiven aralarına ve basamaklara temizlik malzemesi, saksı vs. eşya koymak yasaktır.

(8) Binada yangın çıkması hâlinde olaya müdahale eden acil durum ekipleri mahalli itfaiye teşkilatı amirinin olay yerine gelmesinden itibaren onun emrine girerler ve ona her konuda yardım etmek mecburiyetindedirler.

(9) Gerek bina acil durum ekiplerinin ve gerekse yangına müdahale eden itfaiye ekiplerinin görev yaptıkları sırada, yetkili itfaiye amirince can ve mal güvenliğini korumak üzere verilecek olan karar ve talimatlar, diğer kamu görevlilerince ve yangın güvenliği sorumlularınca aynen yerine getirilir.

(10) Kamu görevlileri, bina kullanıcıları, bina görevlileri, gönüllü ekipler ve olay yerinde bulunan herkes, itfaiye ekiplerinin görevlerini yerine getirmesine yardımcı olur ve çalışmaları güçleştirici davranışlardan kaçınır.

(11) “Acil Durum Planının” ve “Yangın Tahliye Projesinin” hazırlanması:

a) Birim sorumlularının yapacakları Bina Acil Durum Planının tahliye kısmı kat bazında olacak ve acil durumlarda yapılacak müdahale, koruma, arama-kurtarma ve ilk yardım iş ve işlemlerinin nasıl ve kimler tarafından yapılacağını gösteren ve acil durum öncesinde hazırlanması gereken planları kapsamaktadır.

b) Mimari proje üzerinde, kaçış yollarının, yangın merdivenlerinin, acil durum asansörlerinin, yangın dolaplarının, itfaiye su verme ve alma ağızlarının ve yangın pompalarının yerlerinin renkli olarak işaretlendiği projeleri, yani Yangın Tahliye Projelerini Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından iki nüsha çizilerek bir nüshası Başkanlıkta alıkonulacak, diğer nüshabına amirlerine teslim edilecektir.

(12) Her türlü yangın sonrasında (ufak bir yangın dahi olsa) herhangi bir şekilde yangın söndürme cihazları kullanılmış olsa bile yangın yeri, tarihi, saati, yangın nedeni, yangına müdahale şekli, kullanılan malzemeler ile can ve mal kaybının neler olduğunu belirten bir Yangın Raporu; yangına muhatap olan birim tarafından hazırlanır.

(13) Tadilat ve tamiratlarda ihtiyaç duyulan kaynak yapım işi esnasında olası yangın riskine karşı seyyar, yangın söndürme cihazının kaynak işini yaptıran tarafından bulundurulması mecburidir.

(14) Sigara izmaritlerinin ve yanmakta olan kağıt parçalarının söndürülmeden çöp kovalarına atılması kesinlikle yasaktır.

(15) Her odada veya binanın muhtelif yerlerinde etrafı kapalı metal çöp kovası ve yine binanın muhtelif yerlerinde geri dönüşüm kağıt toplama kutuları bulundurulur. Atık kağıtlar kesinlikle geri dönüşüm kutularına atılacaktır. Ayrıca imha edilecek olan gizlilik dereceli evraklarla kağıt kırpmak makinesinde kırılacak sonra geri dönüşüm kutularına atılacaktır.

(16) Ofislerde, depolarda ve arşivlerde elektrik ocakları, elektrikli ısıtıcılar, çay ve kahve makineleri gibi cihazların kullanımı yasaktır.

(17) Çay ocakları ve mutfaklardaki kullanılan, LPG tüpü, doğalgaz ya da elektrik ocakları için gerekli güvenlik tedbirleri alınır ve mutfak terk edilirken (mesai bitiminde) dedantör, vana ya da şalteri kapalı konuma getirir. Bahse konu bölümlerden en son çıkan görevli kapı arkasında mevcut olan Kontrol Takip Kartını doldurur ve dolan kartlar ilgili birim amirine gönderilir. Ayrıca buralarda sigara içmek, yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde bulundurmak kesinlikle yasaktır.

(18) Yangın yönünden hassas bölümleri olan birimler, bu bölümlere birer sorumlu tayin eder, çalışmalar bu sorumlu gözetiminde yapılır. Ayrıca birimler, ilgili personelin iletişim bilgilerini gösteren listeleri ellerinde hazır bulundururlar.

(19) Boya, tiner, benzin gibi yanıcı ve parlayıcı maddelerin kullanıldığı yerlerde, gerekli yangın önleme tedbirleri ilgili birimlerce alınır.

(20) Kuru ot, kuru yaprak, kurumuş dal vb. atıkların yangına sebep olmaması için Park ve Bahçeler Müdürlüğü gerekli yangın önleme tedbirlerini alır.

(21) Katı yakıtların kullanıldığı yerlerdeki bacalar, kullanıcıları tarafından sık sık temizlenir.

(22) Bina Amirleri tarafından bina içinde mevcut tüm kapılar numaralandırılır ve yedek anahtarlara numara plakası takılır. Bu yedek anahtarlar bina amiri tarafından anahtar dolabında

muhafaza edilir. Ayrıca acil durumda binaya müdahale etmek amacıyla binanın ana giriş kapı anahtarlarının birer örneği Koruma ve Güvenlik Amirliğine zimmetle verilir. Bu uygulamanın takibinden ve gerçekleştirilmesinden Koruma ve Güvenlik Amiri görevli, yetkili ve sorumludur.

Malzeme depoları ve arşivler

MADDE 8 - Malzeme depoları ve arşivler sık girilip çıkılan yerler olmamakla birlikte yangın riski en yüksek olan bina bölümlerindendir. Buralara yangına müdahale açısından gerekiyorsa yangın dolabı, yangın söndürme cihazı ve mümkünse otomatik yangın algılama ve söndürme sistemi yapılması uygun olacaktır. Elektrik tesisatları ve lambalar belirli periyotlarda Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından kontrol edilmelidir. Saptanan aksaklıklar yetkililerce en kısa sürede giderilir.

Elektrik tesisatı ve sistemlerin özellikleri

MADDE 9 - Yerleşkelerde ve binalarda kurulan her türlü elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının, acil durum aydınlatma ve yönlendirmesinin ve yangın algılama ve uyarı sistemleri yangın veya benzeri bir acil durumda, binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek ve binanın emniyetli bir şekilde boşaltılmasını sağlayacak, güvenli bir ortamı oluşturacak şekilde tasarlanacak, standartlara uygun tesis edilecek ve çalışır durumda tutulacaktır.

a) Binada kurulu bulunan elektrik tesisatı, kaçış yolları aydınlatması yangın algılama ve uyarı sistemleri birim amirleri tarafından kontrole tabi tutulacak ve bakımlarının yaptırılması takip edilecektir.

b) Binalarda kurulacak elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin tasarımı ve uygulaması, sistemlerin ve cihazların periyodik kontrolü, test ve bakımları, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı'nın kontrol ve onayına tabidir.

Paratoner

MADDE 10- (1) Binaların yıldırım tehlikesine karşı korunması için yıldırımdan korunma tesisatı yapılır. Elektrik yükünün diğer tesisat üzerinde risk oluşturmadan toprağa iletebileceği yeterli bağlantının sağlanması ve bir toprak sonlandırma ağı oluşturulması gerekir.

(2) Tesisatın, belirli aralıklarla bakım ve kontrollerinin ilgili birimler tarafından yapılması sağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Acil Durum Aydınlatması, Yönlendirmesi ve Kontrol Sistemleri, Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri, Yangın Söndürme Sistemleri ve Cihazları Periyodik Testler, Bakım ve Denetim

Acil Durum Aydınlatması, Yönlendirmesi ve Kontrol Sistemleri

MADDE 11- (1) Acil durum aydınlatma sistemleri, yangın, deprem vb. sebeplerle bina veya yapının elektrik enerjisinin güvenlik amacıyla kesilmesi halinde, otomatik olarak devreye girerek bütün kaçış yollarının ve kaçış merdivenlerinin sürekli ve yeterli aydınlatma sağlayacak şekilde düzenlenir. Doğal aydınlatma kabul edilemez.

(2) Birden fazla çıkışı olan bütün binalarda kullanıcıların, bina içerisindeki her bir noktadan çıkışlara kolaylıkla ulaşabilmesi için acil durum yönlendirmeleri yapılır.

(3) Acil durum yönlendirme ve aydınlatmasının normal aydınlatmanın kesilmesi hâlinde en az 60 dakika süreyle sağlanması şarttır. Acil durum çalışma süresinin kullanıcı yükü 200'den fazla olduğu takdirde en az 120 dakika olması gerekir.

(4) Yönlendirme işaretleri; yeşil zemin üzerine beyaz olarak, ilgili yönetmelik ve standartlara uygun sembolleri ve normal zamanlarda kullanılacak çıkışlar için “ÇIKIŞ”, acil durumlarda kullanılacak çıkışlar için ise, “ACİL ÇIKIŞ” yazısını ihtiva eder.

(5) Yönlendirme işaretleri, yerden 200 cm ilâ 240 cm yüksekliğe yerleştirilir. Yönlendirme işaretlerinin, kaçış yolu üzerindeki her noktadan kolaylıkla görülebilecek şekilde ve gerektiği kadar düzenlenmesi şarttır. Yönlendirme işaretleriyle karışıklık oluşturabilecek hiçbir ışıklı işarete izin verilmez.

(6) Acil durum kontrol sistemleri; yangın, deprem vb. acil durumlarda, kapanması gereken kapıları kapatma, açık bulundurulması gereken kapı ve turnikelerin açık bulundurulması, elektromanyetik kapı tutucuların serbest bırakılması, basınçlandırma cihazlarının devreye sokulması, acil durum aydınlatma ve duman kontrol sistemlerinin işlemlerini yerine getirmesi, güvenliğe ikaz vermesi gibi fonksiyonlara sahip olması gerekir.

(7) Yangın olması durumunda çalışır vaziyette kalması gereken tüm yangın kontrol sistemlerinin beslendiği kabloların yangına karşı en az bir saat dayanabilecek özellikte olması gerekir.

Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri

MADDE 12- (1) Yangın uyarı sistemi; yangın algılama, alarm verme, kontrol ve haberleşme fonksiyonlarını ihtiva eden komple bir sistemdir. Yangın algılama sisteminin ve parçalarının TS EN 54'e uygun olması gerekir.

(2) Yangın uyarı sistemini oluşturan bütün kabloların; kopukluk, kısa devre ve toprak kaçağı gibi arızalara karşı sürekli kontrol altında tutulması gerekir ve sistemin devre dışı kalması durumunda sistem tekrar çalışır duruma getirilinceye kadar korumasız kalan bölgelerdekorumu işlevi Koruma ve Güvenlik Birimi tarafından yerine getirilir.

(3) Yangın algılama ve uyarı sisteminin, el ile, otomatik veya bir söndürme sisteminden aldığı uyarılardan biri veya birkaçı ile devreye girmesi gerekir.

(4) Bir yangın algılama ve uyarı sisteminin devreye girmesi hâlinde, binadaki bütün kullanıcıları ve acil durum ekiplerinin uyarılması için sesli, ışıklı veya direkt hatlar üzerinden güvenlik merkezine alarm vermesi gerekir. Uyarı sesleri, başka amaçlarla kullanılan seslerden ayırt edilebilen özellikte olur.

(5) Yapı inşaat alanı 5000 m2'den büyük olan veya toplam kullanıcı sayısı 1000 kişiyi aşan topluma açık binalarda, bina kullanıcılarının ivedi olarak tahliyesinin sağlanabilmesi için anons sistemleri kurulması gerekir.

(6) Sesli ve ışıklı uyarı cihazları, sadece yangın uyarı sistemi ve diğer acil durum uyarıları için kullanılır. Anons sistemleri ise, yangın uyarı sistemi ve diğer acil durum anonsları öncelik almak ve otomatik olarak diğer kullanım amaçlarını devre dışı bırakmak şartıyla, genel anons ve fon müziği yayını gibi başka amaçlar ile de kullanılabilir.

(7) Yangın kontrol panelleri, binanın giriş katında ve güvenlik personelinin bulunduğu yere yakın tesis edilir.

Sulu Söndürme Sistemleri

MADDE 13- (1) Sulu söndürme sistemleri için kullanılacak su depoları, başka amaçlarla kullanılmaması, sadece söndürme sistemlerine hizmet verecek, su basınç ve debi değeri kapasiteyi karşılayacak şekilde düzenlenir.

(2) Mevcut yangın dolaplarının TS EN 671-1 ve yangın hortumlarının da yuvarlak yarısert TS EN 694 normuna uygun olarak düzenlenmesi gerekir. Bunların periyodik bakımları bina amirinin veya bina yöneticisinin sorumluluğundadır.

(3) Tehlike sınıflarına ve kullanım alanlarına göre binaların yangından korunmasında, içeriden söndürülemeyen yangınlara karşı dışarıdan müdahale edebilmek için itfaiye araçlarının kolay yanaşabileceği ve bağlantı yapabileceği hidrant sistemi düzenlenmesi gerekir.

Köpüklü, Gazlı, Kuru Tozlu Sabit Otomatik Söndürme Sistemleri

MADDE 14- (1) Köpüklü, gazlı, kuru tozlu sabit otomatik söndürme sistemleri, suyun söndürme etkisinin yeterli görülmediği ve su ile reaksiyona girebilecek maddelerin bulunduğu yerlerde uygun tipte söndürme sistemi tesis edilebilir. Bu sistemler ilgili standartlara göre yapılır.

Taşınabilir Söndürme Cihazları

MADDE 15- (1) Taşınabilir söndürme cihazlarının tipi ve sayısı, mevcut duruma ve risklere göre belirlenir.

(2) TS EN 2 ve TS EN 2/A1 Türk Standartlarına göre beş tür yangın sınıflandırılmıştır. Buna göre çıkması muhtemel;

- a) A sınıfı yangınlar için, çok maksatlı KKT (kuru kimyevi tozlu) veya sulu,
- b) B sınıfı yangınlar için, KKT (kuru kimyevi tozlu), karbondioksitli veya köpüklü,
- c) C sınıfı yangınlar için, KKT(kuru kimyevi tozlu) veya karbondioksitli,
- ç) D sınıfı yangınlar için, KMT (kuru metal tozlu)
- d) F sınıfı yangınlar için özel olarak geliştirilmiş ıslak kimyasallar bulundurulur.

(3) Okullarda, laboratuarlarda ve kreşte sulu veya temiz gazlı söndürme cihazları tercih edilir.

(4) Düşük tehlike sınıfında yer alan binalarda her 500 m², orta tehlike ve yüksek tehlike sınıfında yer alan binalarda her 250 m² yapı inşaat alanı için bir adet olmak üzere, uygun tipte 6 kg yangın söndürme tüpü bulundurulması gerekir.

(5) Kazan dairelerinde, depolarda, arşivlerde ve diğer tesisat dairelerinde ayrıca tekerlekli tip söndürme tüpü bulundurulması gerekir.

(6) Söndürme tüpleri görülebilecek yerlere veya yangın dolaplarının içine, aralarında en fazla 25 m mesafe olacak şekilde, duvarlara yaklaşık 90 cm yüksekliğe asılır.

(7) Arabalı yangın söndürücülerin TS EN 1866 ve diğer taşınabilir yangın söndürme tüplerinin TS 862- EN 3 kalite belgesi olması şarttır.

(8) Yangın söndürücülerin periyodik kontrolü ve bakımı TS ISO 11602-2 standardına göre yapılır. Söndürücülerin bakımını yapan üreticinin veya servis firmalarının Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının dolum ve servis yeterlilik belgesine sahip olması gerekir. Servis veren firmalar, istenildiğinde müşterilerine belgelerini göstermek zorundadır. Söndürme tüplerinin altı ayda bir kontrol edilmesi, yıllık genel bakımlarının yapılması, standartlara uygun toz kullanılması ve dördüncü yılın sonunda tozun yenilenerek hidrostatik testlerinin yapılması gerekir.

(9) Cihazların dolum için alındığında, yangın güvenliğini tehlikeye düşürmemek için firmalar, aldıkları tüplerin yerine, aynı özellikte ve sayıda tüpleri geçici olarak bırakmak zorundadır.

Periyodik Testler, Bakım ve Denetim

MADDE 16-(1) Bu Yönergede öngörülen ve yeni yapılan binalarda acil aydınlatma ve yönlendirme, yangın algılama ve uyarı sistemleri; Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından, binanın en üst amirine tam ve çalışır vaziyette yazılı olarak teslim edilir. Kabul işlemlerinden sonra bina amiri veya yöneticisi, standartlara uygun olarak sistemlerin ve cihazların bakımından, denetiminden ve çalışır vaziyette tutulmasından sorumlu olur.

(2) Bu Yönergede öngörülen yangın söndürme dolap vetaşınabilir söndürme cihazlarının, ilgili standartlarda belirtilen periyodik kontrole, teste ve bakıma tabi tutulması şart olup, bina amiri, yöneticisi veya bunların yazılı olarak sorumluluklarını devrettiği bina yetkilisinin sorumluluğundadır.

MADDE 17- Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi yerleşkelerinde bulunan her türlü yapı, bina, yurt, tesis ve işletmede iş bu Yönerge hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı, gerekli teçhizatın yeterli miktarda ve kullanıma hazır şekilde bulundurulup bulundurulmadığı, İç Denetim Biriminin Rektörlükten alınacak olur ile her yıl en az bir kez denetlenerek, yapılan denetim sonucunda eksik bulunan ve giderilmesi istenilen aksaklıklar ile talep edilen önlemlerin öngörülen makul süre içerisinde ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yangın Güvenliği Sorumluluğu, Acil Durum Ekipleri,

Eğitim, İşbirliği ve Ödenek

Yangın Güvenliği Sorumluluğu

MADDE 18 - (1) Yangın Güvenliğinden birimlerin yöneticileri sorumludur.

(2) Çalışma saatleri içinde görevli sayısına ve o birim yöneticisinin takdirine göre binanın her katı, bölümü veya tamamı için görevliler arasından yangın güvenliği sorumlusu seçilir. Sorumlu çalışma saatleri başlangıcından bitimine kadar sorumlu olduğu bölümde yangına karşı koruma önlemlerini kontrol etmek ve aldırarakla yükümlüdür.

Ekiplerin Kuruluşu

MADDE 19 -(1) Rektörlüğe bağlı birimlerde Genel Sekreter, Fakültelerde Dekanlıklar, Yüksekokul, Enstitü, Meslek Yüksekokulları, Araştırma Merkezlerinde Müdürlükler tarafından 50 kişiden fazla insan bulunan her türlü bina ve tesislerde, aşağıdaki acil durum ekipleri oluşturulur.

- a) Söndürme ekibi,
- b) Kurtarma ekibi,
- c) Koruma ekibi,
- ç) İlk yardım ekibi.

(2) Birimlerin oluşturacağı ekiplerin sayıları birime ait bina sayısına, binanın mimari özelliğine, personel sayısına, açık ve kapalı tesislerinin özelliklerine göre birim amirince arttırılabilir.

(3) Birden fazla birimin ortak kullanımına tahsisli hizmet binalarında ise ekiplerin müştereken oluşturulması Rektörlükçe belirlenen birim amiri tarafından yerine getirilir.

(4) Bunlar dışında bağımsız hizmet binalarında ekiplerin oluşturulmasında sorumluluk; binaların kullanma, işletme ve bakım sorumluluğu bulunan birimin en yetkili amirindedir.

(6) 50 kişiden az insan bulunan diğer yapı, bina, tesis ve işletmelerde ise, yetkili amirin uygun göreceği ekipler kurulur ve diğer önlemler alınır.

(7) Her ekipte bir ekip başı bulunur. Ekip başı, aynı zamanda yönergeyi uygulamakla görevli amirin yardımcısıdır.

(8) Ekip personel sayısı, yönergeyi yürütmekle görevlendirilen birim yöneticilerinin belirleyeceği ihtiyaca göre kurulur. Söndürme ve kurtarma ekipleri en az 3'er, koruma ve ilk yardım ekipleri ise en az 2'şer kişiden oluşur. Kurumda sivil savunma servisleri kurulmuş ise, söz konusu ekiplerin görevleri bu servislerce yürütülür.

(9) Acil durum ekiplerinin görevleri ile isim ve iletişim bilgilerini içeren yangın talimatına içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurulur.

Ekiplerin Görevleri

MADDE 20 - (1) Ekiplerin görevleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Söndürme ekibi: Binada çıkacak yangına derhal müdahale ederek söndürmek ve genişlemesine mani olmak.

b) Kurtarma ekibi: Yangın ve diğer acil durumlarda can ve mal kurtarma işlerini yapmak

c) Koruma ekibi: Kurtarma ekibince kurtarılan eşya ve evrakı korumak, yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek,

ç) İlk yardım ekibi: Yangın nedeniyle yaralanan veya hastalanan kişilere ilk yardım yapmak.

(2) Yangın ihbarını alan acil durum ekipleri, kendilerine ait araç-gereçleri alarak derhal olay yerine hareket ederler. Olay yerinde;

a) Söndürme ekipleri: Yangın yerinin, alt, üst ve yanlarındaki odalarda gereken tertibatı alır, yangını söndürmeye ve genişlemesini önlemeye çalışırlar.

b) Kurtarma ekipleri: Varsa önce canlıları kurtarırlar, daha sonra yangında ilk kurtarılacak evrak, dosya ve diğer eşyayı diğer bulunanların yardımı ile büro görevlilerinin nezareti altında çuval ve torbalar, bina yetkililerinin lüzum görmesi halinde binanın henüz yanma tehlikesi olmayan kısımlara taşınır. Yanan binanın tamamen boşaltılmasına olay yerine gelen itfaiye amirinin emriyle başlanır.

c) Koruma ekipleri: Boşaltılan eşya ve evrakı, güvenlik güçleri ve bina yetkililerinin, göstereceği bir yerde muhafaza altına alınır ve yangın söndürüldükten sonra o binanın ilgililerine teslim ederler.

ç) İlk yardım ekipleri: Yangında yaralanan veya hastalananlar için ilk yardım hizmeti verirler.

(3) Araç gereç ve malzemenin bakımı ve korunması, yönergeyi uygulamakla görevli yöneticinin sorumluluğu altında görevliler tarafından yapılır.

(4) Yangın müdahale ekiplerinin sayısı, isim ve görev yerleri, ihtiyaç duyulacak araç-gereç ve malzemenin cins ve miktarı, söndürme araçlarının kullanım usulleri, eğitim ve bakım hususları, nöbet hizmetleri ile gerek görülecek diğer hususlar bu yönerge esas alınarak ayrıca düzenlenir.

Ekiplerin çalışma esasları

MADDE 21 - (1) Acil durum ekiplerinin birbirleriyle işbirliği yapmaları ve karşılıklı yardımlaşmada bulunmaları esastır.

(2) Ekiplerin yangın anında sevk ve idaresi, itfaiye gelinceye kadar iç düzenlemeyi uygulamakla görevli amir veya yardımcılara aittir. Bu süre içinde ekipler amirlerinden emir alırlar. İtfaiye gelince, bu ekipler derhal itfaiye amirinin emrine girerler.

(3) Yangından haberdar olan bina amiri, sorumluları ile acil durum ekipleri en seri şekilde görev başına gelip, söndürme, kurtarma, koruma ve ilk yardım işlerini yürütmek zorundadır.

(4) Bina yöneticileri ile bina amirleri; ekiplerin, yapılarda meydana gelecek yangınlara müdahale etmeleri ve kurtarma işlemlerini yürütmelerinde kullanmaları için gereken malzemeleri bulundurmak zorundadırlar. Yapının büyüklüğüne, kullanım amacına, mevcut koruma sistemlerine ve oluşturulan ekip özelliklerine göre, mahalli itfaiye teşkilatı ve afet ve acil durum müdürlüğünün görüşü alınarak, gerekli ise gaz maskesi, teneffüs cihazı, yedek hortum, lans, hidrant anahtarı ve benzeri malzemeler bulundurulur. Bulundurulacak malzemeler, itfaiye teşkilatında kullanılan malzemelere uygun olmak zorundadır. Araç-gereç ve malzemenin bakımı ve korunması, iç düzenlemeyi uygulamakla görevli amirin sorumluluğu altında görevliler tarafından yapılır.

Eğitim

MADDE 22 - Acil durum ekiplerinin personeli; birim amirinin sorumluluğunda yangından korunma, yangının söndürülmesi, can ve mal kurtarma, ilk yardım faaliyetleri, itfaiye ile işbirliği ve organizasyon sağlanması konularında, mahalli itfaiye teşkilatlarındanda yararlanılarak Sivil Savunma Şube Müdürlüğünce eğitilir ve yapılan tatbikatlar ile bilgi ve becerileri artırılır.

İşbirliği protokolü

MADDE23 - (1) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi ile mahalli itfaiye teşkilatı bulunan belediyeler ve yangın müdahale ekipleri ile söndürme aracı bulunan kamu veya özel kuruluşlar arasında meydana gelebilecek yangınlarda karşılıklı yardımlaşma ve işbirliği amacıyla aralarında protokol düzenlenebilir.

(2) Protokolde; personelin eğitimi, bilgi değişimi, kullanılan araç, gereç ve malzemenin standart hâle getirilmesi, müşterek tatbikatların yapılması ve muhtemel yangınlara müdahalenin hangi şartlarda yapılacağı hususları yer alır.

Ödenek

MADDE 24 - Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi yerleşkelerinde bulunan her türlü yapı, bina, tesis ve işletmelerde; bu Yönergede belirtilen sistem ve tesisatın yapımı ile araç-gereç ve malzemenin temini, bakım ve onarımı için ödenek ayrılır. Binaların yangından korunması için yıllık bütçelere konulan ödenek başka bir amaç için kullanılamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yetkili idareden görüş alınması

MADDE 25 - Bu Yönergede belirtilmeyen veya açıklık bulunmayan hususlar hakkında, İtfaiye teşkilatının görüşü esas alınır ve alınması gereken yapısal tedbirler Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından yaptırılır.

Yönergeye aykırı haller

MADDE 26 - Bu Yönerge hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında gerekli yasal işlem yapılır.

Mevzuat Hükümleri

MADDE 27 - Bu Yönergede hükmü bulunmayan hallerde, Bakanlar Kurulunun 2007/12937 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 28- Bu Yönerge, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29 – Bu Yönerge hükümlerini Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektörü yürütür.